

TILLÄGG TILL ÖVERSIKTSPLAN FÖR MALUNG-SÄLENS KOMMUN - LANDSBYGDSUTVECKLING I STRANDNÄRA LÄGEN

UTLÅTANDE

över inkomna synpunkter under granskning/utställning 2013-09-03

Ett i februari 2013 upprättat förslag till tillägg till Översiktsplan för Malung-Sälens kommun angående Landsbygdsutveckling i strandnära lägen har varit utställt enligt 4 kap. 6 § plan- och bygglagen (SFS 1987:10)

Tiden för utställningen har varit fr.o.m. 2013-04-29 t.o.m. 2013-07-01. Utställningar har anordnats i Malung, Lima och Sälen. Förteckning över utställningshandlingar, uppgifter om hur utställningen ordnats och sändlista framgår av underrättelsen om utställningen. Underrättelse och sändlista finns tillgängliga hos kommunen.

Synpunkter som framkommit under samrådet (våren 2012) finns sammanfattade och kommenterade i Samrådsredogörelsen, daterat 2013-02-22, som under granskningstiden/utställningen har åtföljt det bearbetade förslaget.

Under granskningstiden har skriftliga synpunkter inkommit från instanser, organisationer m.fl. enligt förteckning på nästa sida.

Yttrandena har sorterats efter vilken typ av intresse de representerar.

Totalt redovisas 28 stycken skriftliga yttranden, varav ett har kompletterats.

Länsstyrelsens synpunkter i granskningsyttrandet redovisas i sin helhet. Övriga yttranden har i viss mån sammanfattats. Yttrandena i original finns tillgängliga hos kommunen.

Utlåtandet syftar till att ge kommunens beslutande organ en redovisning av de synpunkter som framkommit under granskning/utställning och vilka överväganden som görs i samband härmed. Avslutningsvis görs en sammanfattning och lämnas ett förslag till fortsatt handläggning av översiktsplanetillägget.

Personnamn publiceras inte i handling tillgänglig på kommunens hemsida. Fullständig handling finns hos Stadsbyggnadskontoret.

SAMMANFATTNING AV INKOMNA YTTRANDE	3
Statliga myndigheter och verk m.m.	3
1. Länsstyrelsen Dalarnas län	3
2. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap MSB	4
3. Statens geotekniska institut, SGI.....	5
4. Sveriges Geologiska Undersökning, SGU	5
5. Svenska Kraftnät	5
6. Trafikverket	6
Angränsande kommuner	6
7. Torsby kommun.....	6
Kommunala nämnder och organ	6
8. Miljönämnden.....	6
9. Skog- och markförvaltningen	7
Institutioner, föreningar / organisationer	7
10a. Dalarnas museum, yttrande nr 1	7
10b. Dalarnas museum, yttrande nr 2.....	8
Företag	8
11. Bergvik Skog	8
12. Lima Besparingsskog	8
Övriga	9
13. Malungs jordägares samfällighetsförening.....	9
14.	9
15.	10
16.	10
17.	10
18.	10
19.	11
20.	11
21.	11
22.	11
23.	12
24.	12
25.	12
26.	13
27.	13
28.	13
SAMMANFATTNING OCH FÖRSLAG TILL FORTSATT HANDLÄGGNING	14
Sammanfattning.....	14
Fortsatt handläggning	14
Medverkande tjänstemän.....	14

SAMMANFATTNING AV INKOMNA YTTRANDE

Nedan följer en sammanfattning av inkomna yttranden med synpunkter på planförslaget samt kommentarer till dessa.

Remissynpunkter i sammanfattning	Kommentarer
Statliga myndigheter och verk m.m.	
<p>1. Länsstyrelsen Dalarnas län</p> <p>Statens samlade syn på översiktsplanen Utifrån de intressen Länsstyrelsen särskilt har att bevaka finns följande att erinra.</p> <p>Strandskydd En avstyckad fastighet som ligger mot stranden kan komma i fråga för LIS om den inte är olämpligt placerad på udde eller liknande, men passagemöjlighet mot och längs vattnet ska alltid finnas. Detta kan regleras genom tomtplatsavgränsning i samband med bygglov eller i detaljplaneläggning.</p> <p><i>Område 1 Tyngsjö:</i> avstyckningen på område 1:s östra udde är inte lämplig att bebygga pga natur- och friluftsvärden. Strandskyddets syften kan komma att motverkas. Länsstyrelsen kan komma att överpröva kommunens beslut om detaljplan eller områdesbestämmelser som kan strida mot strandskyddets syften, samt pröva strandskyddsdispenser.</p> <p><i>Område 2 Norr Nordsjö:</i> Nyckelbiotopen inom området ska skyddas. Områdets avgränsning bör ses över för att öka tydligheten i redovisningen.</p> <p><i>Område 9 Norsudden. Bondselen:</i> LIS-området omfattar delar av en udde. Det bör framgå av rekommendationerna att särskild hänsyn också behöver tas till naturvärden.</p> <p><i>Område 21 Öjesjön väster om Bålgön</i> Bebyggelse på uddarna strider mot syftet med strandskyddet. Länsstyrelsen kan komma att överpröva eventuella detaljplaner eller strandskyddsdispenser i dessa delar av området.</p> <p><i>Område 22 Östra Öje:</i> En utbyggnad i park- och närzonen i den centrala delen av området kan strida mot syftet med strandskyddet och den fördjupade översiktsplanen för området.</p> <p>Riksintresse <i>Natura2000</i> Det är Länsstyrelsen och inte kommunen som slutgiltigt bedömer påverkan på Natura2000-områden. Information om att utbyggnad av områden inte bedöms på-</p>	<p><i>Områdesavgränsningen är översiktligt gjord. Det är inte avsikten att uddar ska bebyggas.</i></p> <p><i>Avgränsningen av område 2 ändras i söder så att området inte längre omfattar nyckelbiotopen.</i></p> <p><i>Handlingen kompletteras.</i></p> <p><i>Områdesavgränsningen är översiktligt gjord. Det är inte avsikten att uddar ska bebyggas.</i></p> <p><i>Områdesavgränsningen är översiktligt gjord. En kommande utbyggnad kommer att studeras i detaljplan.</i></p> <p><i>Handlingen kompletteras.</i></p>

Remissynpunkter i sammanfattning	Kommentarer
<p>verka Natura 2000-områdets värden kan vara missvisande och behöver förtydligas.</p> <p><i>Riksintresse naturvård</i> <u>Område 15 Malung. Rommarheden:</u> Den kommuntäckande aktuella översiktsplanens rekommendationer för området anger i sin målsättning att "ingen ny bebyggelse" (E9) och att "ingen ny bebyggelse utanför befintliga byklungor bör tillkomma" (B8).</p> <p>Beskrivning och rekommendationer i tillägget till översiktsplan tar inte lika stor hänsyn vid bebyggelseexploatering till natur- och kulturvärden som den kommuntäckande översiktsplanen. Länsstyrelsen förutsätter att rekommendationerna för kultur- och naturvärden i området enligt gällande kommuntäckande översiktsplan ligger fast.</p> <p>Kommunen ska vid prövning av ändrad markanvändning enligt översiktsplanen redovisa hur man tillgodoser riksintresset för naturvård.</p> <p>Hälsa och säkerhet <i>Erosion, ras, skred och översvämning</i> Planen beskriver att det i några områden finns risk för erosion, ras, skred och översvämning. Även i andra områden än dessa kan risk föreligga. All utbyggnad behöver prövas vad gäller erosion, ras skred och översvämningar, där det kan förekomma.</p>	<p><i>Kommunen bedömer att en ny, separat bebyggelsegrupp kan inpassas i landskapet väster om befintlig byklunga i Romarheden, trots tidigare riktlinjer i den kommuntäckande översiktsplanen (B8). Gränsen mellan område E9 och B8 i översiktsplanen är inte exakt, då det rör sig om stora områden.</i></p> <p><i>Översiktsplanetillägget utgår från den kommuntäckande översiktsplanen. Nyanseringar har gjorts beroende på att tillägget går in mer i detalj. Rekommendationerna förtydligas med att hänsyn ska tas till naturvårdens riksintresse och kulturmiljön.</i></p> <p><i>Synpunkten noteras.</i></p> <p><i>Kommunen är väl medveten om denna problematik och följer kontinuerligt kunskapsutvecklingen. Detta är frågor som ska tas i beaktande i fortsatt planering.</i></p>
<p>2. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap MSB</p> <p>Under 2012 har Statens geotekniska institut (SGI) på uppdrag av MSB utfört en översiktlig kartering av stabilitetsförhållanden i raviner och slänter i morän och grov sedimentjord i Malung-Sälens kommun.</p> <p>Undersökningen avser endast bebyggda områden i eller nedanför raviner och slänter i morän och grov sedimentjord där förutsättningar för slamströmmar, erosion och ras bedöms föreligga. Kartläggningen är översiktlig och kan därför inte användas som exploateringsunderlag men bör beaktas i arbetet med landsbygdsutveckling i strandnära lägen.</p> <p>Under 2013 har nya detaljerade översvänningskarteringar längs Västerdalälven tagits fram i arbetet enligt förordning (2009:956) om översvänningsrisker. Karteringarna redovisar områden inom 50-, 100- och 200-årsflöden samt högsta beräknade flöde utifrån den nya nationella höjddatabasen. 50-årsflödet redovisas endast för utpekade tätorter. De nya översvänningskarteringarna bör också beaktas i arbetet med landsbygdsutveckling i strandnära lägen.</p>	<p><i>Kommunen följer med intresse pågående arbete med förbättrat kunskapsunderlag rörande stabilitetsförhållanden.</i></p> <p><i>Kommunen har i dagarna fått underhandsmaterial från MSB. Med anledning av detta behöver en översyn göras av de högvattennivåer som i fortsättningen ska vara dimensionerande vid bl.a. byggande. Texten under avsnitt 3.2 kompletteras vad gäller Översvänningsrisker, bl.a. utgår de rekommenderade nivåerna som finns angivna i den kommuntäckande översiktsplanen, och i stället anges att kommunen kan behöva göra ett nytt ställningstagande rörande detta.</i></p>

Remissynpunkter i sammanfattning	Kommentarer
<p>3. Statens geotekniska institut, SGI</p> <p>Statens geotekniska institut (SGI) har erhållit rubricerat ärende från Länsstyrelsen i Dalarnas län och Malung-Sälens kommun med önskemål om yttrande. Vårt yttrande omfattar bedömning av hur tillägget till översiktsplanen beaktar geotekniska säkerhetsfrågor. Yttrandet omfattar inte markmiljötekniska frågor.</p> <p>Planförslaget har kompletterats avseende översvämningsrisker och geotekniska risker. SGI välkomnar detta, men har inte tillräckligt underlag för att värdera om rätt avgränsningar och riskbedömningar nu redovisas. Vi noterar vidare att det för flera LIS-områden understryks att t.ex. erosionsrisker och översvämningsrisker särskilt ska utredas och att utbyggnad ska prövas i detaljplan. Vi finner att redovisade strategier är vällovliga, men har inte här heller underlag för att värdera sakinnehållet. I sammanhanget vill vi dock framhålla att vid all utbyggnad måste markens lämplighet för avsett ändamål prövas och då särskilt vad gäller hälsa och säkerhet dit geotekniska risker som erosion, skred/ras och översvämning kan föras. Allmänt förtydligande om detta bör övervägas.</p> <p>I kap 5 har under avsnitt "Översvämningsrisk" problematiken med översvämningsrisker och behov av klarläggande ytterligare belysts. Vi föreslår här komplettering beträffande övriga geotekniska risker som erosion samt skred/ras.</p>	<p><i>Se kommentarer ovan till skrivelse från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.</i></p> <p><i>Handlingen kompletteras avseende erosionsrisk i kap 5 samt i rekommendationerna för berörda områden. Inga LIS-områden berörs av rasrisk, enligt tillgängliga underlag.</i></p>
<p>4. Sveriges Geologiska Undersökning, SGU</p> <p>SGU har vid samrådet yttrat sig i ärendet och ser i samrådsredogörelsen att kommunen har noterat synpunkten. SGU har inga ytterligare synpunkter.</p>	
<p>5. Svenska Kraftnät</p> <p>Vid all nyprojektering av 220 och 400 kV växelströmsledning i det svenska stamnätet tillämpar Svenska Kraftnät en magnetfältpolicy som innebär att "vid planering av nya växelströmsledningar utgår Svenska Kraftnät från 0,4 mikrottesla som högsta magnetfältsnivå vid bostäder eller där människor vistas varaktigt". I samband med att tillstånd förnyas för våra växelströmsledningar vidtar vi ofta åtgärder för att minska magnetfälten eller erbjuder oss att köpa fastigheter som står så nära ledningen att magnetfältet överstiger 4,0 mikrottesla.</p> <p>Svenska Kraftnät vill även påminna om att byggnationer i närheten av transformatorstationer och ledningsstråk kan medföra svårigheter vid eventuella framtida förändringar i stamnätet.</p>	<p><i>Kommunen delar Svenska Kraftnäts syn, att ny bebyggelse inte ska placeras för nära högspänningsledningar.</i></p> <p><i>I den kommuntäckande översiktsplanen beskrivs kommunens syn på placering av byggnader i förhållande till kraftledning under kapitel 7.3.</i></p>

Remissynpunkter i sammanfattning	Kommentarer
<p>För att säkert innehålla Svenska Kraftnäts magnetfälts-policy ska ny bebyggelse där människor vistas varaktigt placeras 130 meter från en 400 kV-ledning. Detta avstånd är baserat på maximerat årsmedelströmvärde och är att anse som en rekommendation till beslutande myndighet.</p> <p>Vid förnyelse av koncessioner för befintliga kraftledningar kommer Svenska Kraftnät att överväga åtgärder som minskar exponeringen för magnetfält. Åtgärder ska genomföras där människor varaktigt exponeras för magnetfält som avviker väsentligt från det normala. En förutsättning är att kostnaderna och konsekvenserna i övrigt är rimliga.</p> <p>Så länge våra rekommendationer beaktas och planering och projektering sker i samarbete med Svenska Kraftnät, har vi inga invändningar mot aktuell översiktsplan.</p>	
<p>6. Trafikverket</p> <p>Trafikverkets synpunkter har beaktats i ett tidigare skede och Trafikverket har inget övrigt att tillägga.</p>	
Angränsande kommuner	
<p>7. Torsby kommun</p> <p>I planen pekas ett område ut som direkt gränsar till Torsby kommun, område 23 vid Norra Bredsjön. Ett hushåll med fastboende samt några fritidshus finns i närområdet på Torsbysidan. I Torsby kommuns översiktsplan anges inga särskilda rekommendationer för området.</p> <p>Torsby kommun förutsätter att närboende till område 23 inom Torsby kommun har beretts möjlighet att yttra sig över planen och har i övrigt inget att erinra mot planförslaget. Ett förstärkt underlag för service och sysselsättning på landsbygden i Malung-Sälens kommun är positivt även för Torsby kommun</p>	<p><i>Privatpersoner kontaktas aldrig särskilt vid översiktlig planering, utan information har skett bl.a. genom annonsering i t.ex. Nya Wermlandstidningen.</i></p>
Kommunala nämnder och organ	
<p>8. Miljönämnden</p> <p>Miljönämndens yttrande</p> <p>1. I planen bör det tydligt framgå att de enskilda möjligheterna för vatten- och avloppsförsörjning i de framtagna områdena inte är utredda, liksom informationen att det ofta råder s.k. "hög skyddsnivå" i strandnära lägen, vilket ställer högre krav på utformande av enskilda avloppsanläggningar.</p> <p>2. Miljönämnden poängterar att de synpunkter som lyfts i samrådsyttrandet (daterat 2012-05-07) bör beaktas i den framtida detaljplanläggning som</p>	<p><i>I översiktsplanetilläggets avsnitt 3.2. "Kommuntäckande översiktsplan kontra LIS-tillägget" under rubrik "Grund- och ytvatten" redovisas kommunens syn på hantering av enskilda avloppsanläggningar, med hänvisning till kommunens hemsida.</i></p> <p><i>Skrivningen kompletteras beträffande LIS vid större vatten under de generella rekommendationerna. Komplettering av befintlig bebyggelse med enstaka bostadshus/fritidshus kan prövas med bygglov och strandskyddsdispens samt utredning av lämplig vatten-</i></p>

Remissynpunkter i sammanfattning	Kommentarer
kommer att utformas för respektive område.	<i>och avloppsförsörjning. Utredning av lämplig VA-anläggning ingår alltid i detaljplaneläggning.</i> <i>Dessutom kompletteras skrivningen beträffande LIS vid små vattendrag under rekommendationer med att kommunens riktlinjer för enskilda avlopp ska beaktas.</i>
<p>9. Skog- och markförvaltningen</p> <p>Föreslår att följande områden utreds som möjliga LIS-områden. Bifogar kartbilaga.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tisjön, Sävuånäset. • Västra sidan av Femten, Uvbergsviken • Hånäset 	<p><i>Området vid Tisjön har utpekats som värdefullt för naturvården med intressanta geologiska bildningar, rikt fågelliv och tilltalande landskapsbild. Området är intressant för friluftsliv och fritidsfiske och bedöms inte som lämpligt att bebygga inom strandskyddet.</i></p> <p><i>Området vid Femten är en kulturmiljö av riksintresse. Länsstyrelsen är generellt negativ till LIS-utbyggnad inom detta riksintresse. Delar av föreslaget område kan eventuellt aktualiseras som LIS-område vid en framtida översyn av LIS-planen.</i></p> <p><i>Den föreslagna utökningen av område 18 Öjesjön, Hånäset är i hög grad redan bebyggt utmed stränderna. Dock bedöms delar av området innanför befintlig bebyggelse kunna prövas för utbyggnad med stöd av särskilt skäl (18c§ punkt 2 i miljöbalken), utan utpekande av LIS.</i></p>

Institutioner, föreningar / organisationer

10a. Dalarnas museum, yttrande nr 1

Med hänsyn tagen till betydelsen och karaktären hos vissa kulturmiljöer anser Dalarnas museum att tre återstående LIS-områden och ett nytt LIS-område ska utgå. Det är 40 Horrmund, Vernäs, sydvästra delen av 22 Östra Öje, 31 Torgås samt 42 Horrmund, Östermossviken.

Det finns ett mycket stort antal fornlämningar runt den förhistoriskt mycket intressanta Tisjön. Detta och de fina lägena gör att det kan finnas ännu okända forn- och kulturlämningar i LIS-områdena 29 Norra Tisjön och 30 Långviken, Norra Tisjön, vilket bör beaktas. Med hänsyn tagen till betydelsen och karaktären hos vissa kulturmiljöer runt Tisjön anser Dalarnas museum att man ska vara restriktiv med nybyggnationer runt sjön.

Ur kulturmiljösynpunkt vill Dalarnas museum understryka vikten av att detaljplaneläggning för LIS-områdena genomförs både vid större vatten och små vattendrag. Det är svårt att i detta remissförfarande gå igenom samtliga områden vid små vattendrag.

I och med att kommunen har lagt till ett stort antal nya LIS-områden i granskningsstadiet har det försvårat

Kommunens sammantagna bedömning är att dessa områden bedöms som lämpliga under förutsättning att hänsyn tas till kulturmiljövärdena. Enligt rekommendationerna ska behov av arkeologisk utredning prövas i samband med planläggning inom område 40 och 42 och för den sydvästra delen av område 22 ska samråd ske med länsstyrelsen om eventuell prövning enligt kulturminneslagens 2 kap.

Beskrivningen och rekommendationerna för områden 29 och 30 kompletteras angående risken att det kan finnas okända forn- och kulturlämningar.

Ev. sammanhängande bebyggelse inom strandskyddsområdet vid små vattendrag ska detaljplaneläggas, vilket anges i översiktsplanetillägget. I övrigt kan endast enstaka komplettering av en- och två bostadshus i anslutning till befintligt bostadshus bli aktuellt för LIS-utbyggnad, vilket även det anges.

Remisstiden har för museets del förlängts med 3 veckor.

Remissynpunkter i sammanfattning	Kommentarer
<p>bedömningen av remissen som helhet då samrådsskedet för de nya områdena har uteblivit vilket är negativt. Museet önskar därför att remisstiden utsträcks.</p>	
<p>10b. Dalarnas museum, yttrande nr 2</p> <p>Med anledning av möjligheten att komplettera tidigare yttrande i rubricerade ärende, får Dalarnas museum anföra följande:</p> <p><i>Område nr 15 Romarheden</i> Bymiljön med tillhörande odlingslandskap har utpekats som kulturmiljövärde. I rekommendationerna anges att eventuell nybebyggelse förläggs inne i bykärnan och anpassas till det traditionella byggnadsskicket rörande utseende och placering. Av avgörande betydelse för behållande av kulturvärdena är att ny bebyggelse inte tillkommer som randbebyggelse på odlingsmarken. Planen bör därför revideras.</p> <p><i>LIS-områden vid små vattendrag</i> Beträffande LIS-områden vid små vattendrag som ligger inom områden med utpekade kultur- och kulturmiljövärden bör en bedömning av påverkan på kulturvärdena göras i planeringen av eventuella exploateringsföretag. Odlingsmark bör över huvud taget inte exploateras.</p> <p>I övrigt vidhåller Dalarnas museum synpunkterna från tidigare yttranden.</p>	<p><i>Kommunen bedömer att föreslaget LIS-område är lämpligt, se kommentarer till Länsstyrelsens yttrande.</i></p> <p><i>Se kommentar till yttrande 10a ovan. Syftet med LIS vid små vattendrag är att möjliggöra komplettering av bebyggelsen i befintliga orter och byar, bl.a. för att kunna åstadkomma generationsväxling inom jordbruket. Kommunens bedömning är att LIS-utbyggnad vid små vattendrag, i den omfattning som översiktsplanetillägget medger, är förenlig med att värna odlingslandskapet och dess kulturmiljövärden utan att generellt undanta <u>all</u> odlingsmark.</i></p>
Företag	
<p>11. Bergvik Skog</p> <p>Ett nytt område benämnt Gråheden föreslås.</p> <p>Område 20, Öje, Vallängsviken bör utökas norrut och söderut. Som ett alternativ utökas Vallängsviken norrut och det skapas ett nytt område benämnt Törnäset (kartskiss bifogas). Detta skulle skapa ett större sammanhängande LIS-område med goda möjligheter till exploatering av fritids- och permanentbebyggelse som skulle ge underlag för ökad service i hela området Lännviken, Törnäset och Vallängsviken.</p>	<p><i>Området Gråheden utgörs av en udde och är p.g.a. naturvärden olämpligt som LIS-område.</i></p> <p><i>Vid Vallängsviken finns en ny detaljplan som, tillsammans med område 20 i LIS-planen, ger tillräckliga möjligheter till utbyggnad i detta område inom överskådlig tid.</i></p>
<p>12. Lima Besparingskog</p> <p>Tycker generellt att möjlighet ska ges för strandnära bebyggelse vid alla större sjöar i Lima. De områden i Lima som är föreslagna för strandnära bebyggelse utgör tillsammans en försvinnande liten del av alla strandnära områden i Lima. Rimligtvis bör betydligt fler områden få ingå i de områden där strandnära bebyggelse kan tillåtas.</p> <p>Vi anser att de av oss föreslagna områdena vid Tandsjön och Rullviken ska ingå i de områden där</p>	<p><i>Kommunen har gjort en avvägning av vilken omfattning förslaget till LIS-områden kan få, med hänsyn till gällande strandskyddslagstiftning. Att ge generell möjlighet till LIS-utbyggnad vid ett flertal sjöar är inte förenligt med lagstiftningen.</i></p> <p><i>I samrådsredogörelsen har kommunen motiverat varför dessa områden inte förts fram som LIS-områden.</i></p>

Remissynpunkter i sammanfattning	Kommentarer
<p>strandnära bebyggelse kan tillåtas. Framförallt av det skälet att områdena har befintlig bebyggelse.</p>	<p><i>Föreslaget LIS-område vid Tandsjön kan lämpligen bebyggas utanför strandskyddsområdet, på en höjdplatå. Området vid Rullåns utlopp bedöms inte lämpligt med hänsyn till fornlämningsbilden.</i></p>
Övriga	
<p>13. Malungs jordägares samfällighetsförening</p> <p>Strandskyddet behövs inte alls i den utsträckning som idag gäller inom kommunen. Här finns så mycket opåverkat vatten att restriktionerna borde tas bort helt.</p> <p>Vill föreslå ett lämpligt LIS-område, på fastigheten Malung S:3, strax väster om detaljplanelagt område vid Sjöhusen. I granskningsförslaget finns ett LIS-område direkt öster om Sjöhusen. Samfälligheten anser att ett område väster om Sjöhusen också utpekats som LIS-område. Där finns idag 3 mindre, bebyggda fastigheter närmast strandlinjen och förutsättningarna för att bebygga området mer är bra.</p>	<p><i>Strandskyddets omfattning regleras av miljöbalken.</i></p> <p><i>Strandskyddsområdet vid sjön är bitvis sankt och bitvis bebyggt. I södra delen är det inte möjligt att anordna fritidsbebyggelse och samtidigt behålla passagemöjligheter utmed stranden. Det finns dock möjligheter att bygga utanför strandskyddsområdet, bl.a. på detaljplanelagda tomter vid Sjöhusen</i></p>
<p>14.</p> <p>Ang fastigheten Bu 15:6 Sjöändan</p> <p>Vi har för avsikt att anlägga 4 st fritidstomter á 1500m² med tillhörande båthusplatser i området. Det finns ett stort behov av fritidstomter i Lima med omnejd. Har blivit tillfrågad av flera unga familjer som inte har någon möjlighet att utveckla sina fritidsdrömmar för att det saknas byggbara tomter vid sjöar och vattendrag.</p> <p>Infartsväg till området kommer att lösas i samverkan med angränsande markägare. På området finns redan ett båthus i dåligt skick, samt ett fritidshus med tillhörande båthus i direkt angränsande område. På fastigheten österut finns också en relästation med nertagen starkström, varvid möjligheter finns att elektrifiera området i framtiden om önskan finns.</p> <p>Enligt samrådsredogörelsen sägs beträffande detta område att strandslutningen bedöms ej lämplig att bebygga p g a norrläget och den branta lutningen. I själva slutningen har ingen bebyggelse tänkts, utan på höjden (2 tomter) och på platån nedanför (2 tomter), i ungefär samma höjdläge som redan befintlig bebyggelse och båthus. I det området råder mycket bra markförhållanden byggmässigt och utmärkt utsikt över sjön i väster och nordväst, en av få platser kring Sjöändan där man kan njuta av eftermiddagssolen. Bra läge för båttrafik in och ut vid båthusen.</p> <p>Vi emotser p g a detta att det sjönära området på platån skall medtagas i LIS-området. Önskar syn i området med berörda myndigheter innan beslut fattas.</p>	<p><i>De två tomterna på höjden bedöms kunna tillkomma utanför strandskyddsområdet och behöver alltså inte tas upp som LIS-område. Strandslutningen/platån bedöms ej lämplig att bebygga p.g.a. norrläget och den branta lutningen.</i></p>

Remissynpunkter i sammanfattning	Kommentarer
<p>15.</p> <p>Vad innebär LIS-områden som ska planeras? Det verkar att det inte är lämpligt någonstans, eftersom det är kultur och riksintresse överallt.</p> <p>Det verkar konstigt att all mark nära sjövattnet ska ha fri passagemöjlighet utmed vattnet. Då finns det väl ingen som får bygga någonstans, för då stänger man ju överallt när någon bygger.</p> <p>Vi undrar också hur många det är som är ute och går? Har man några uppgifter i om hur många det är vintersommar som går runt vattnet? De flesta åker båt. Uddar och öar ska väl kunna bebyggas tycker vi.</p> <p>Man behöver inte ha vägar och elanslutning för att ha fritidshus.</p> <p>T.ex. området vid Hässjön är ej låglänt.</p> <p>Området vid Tandsjön så ligger ju Lybergåsen mitt i sjön och även Storkölen ligger ett par kilometer från sjön.</p> <p>Ni bör titta mera på LIS-området kring sjöarna.</p>	<p><i>Möjligheterna att utpeka LIS-områden styrs av gällande miljölagstiftning. I tillämpningen av lagstiftningen framgår att det alltid krävs passagemöjlighet längs vattnet för att ny bebyggelse ska få komma till stånd inom strandskyddsområdet.</i></p> <p><i>Kommunens bedömning är att det antal LIS-områden som förs fram i planen utgör en god avvägning mot gällande lagstiftning. En översyn av LIS-planen kan komma att ske om ett antal år.</i></p>
<p>16.</p> <p>Vid samrådsmöte i Malung 2012-04-12 påpekades att LIS-område 6, Malung Ågatan är olämpligt p.g.a. över- svämningsrisk. Det noterades att denna kunskap skulle tas med i de övervägande som gjordes efter samrådet.</p> <p>I granskningshandlingen, nu med områdesnummer 11, finns Ågatan kvar. Jag hävdar att i princip hela området inte kommer upp till lägsta grundläggningsnivå +300,7 m.ö.h. Se plankarta akt.nr 2023-P208.</p> <p>Jag yrkar på att LIS-område 11, Ågatan utgår!</p>	<p><i>Området har bedömts som lämpligt för närmare utredning. I översiktsplanetillägget anges att utbyggnad bör prövas i detaljplan och att över- svämningsrisken särskilt ska utredas.</i></p>
<p>17.</p> <p>Delar av Gärdås s:3 vid Gärdässelen är lämpligt som LIS-område.</p>	<p><i>Komplettering av bebyggelsen inom detta område bör lämpligen ske genom förtätning av den befintliga bebyggelsen, vilket innebär att förtätningen sker utanför strandskyddsområdet vid Nissången. En utbyggnad kan dock beröra strandskydd vid mindre vattendrag i området. Området kan eventuellt aktualiseras som LIS-område vid en framtida översyn av LIS-planen.</i></p>
<p>18.</p> <p>Föreslår nytt LIS-område på Röd tjärnberg 1:2.</p>	<p><i>Fastigheten ifråga bedöms vara möjlig att bebygga utanför strandskyddsområdet. I LIS-arbetet har områden i anslutning till befintlig bebyggelse prioriterats.</i></p>

Remissynpunkter i sammanfattning	Kommentarer
<p>19.</p> <p>Föreslår nytt LIS-område på fastigheten Storbyn 29:1. Området har väg och viss bebyggelse, fritidshus och båthus. I framtiden kan tomter styckas på denna sida av Glämsjön.</p> <p>Området skulle kunna bli attraktiv om Fortums ledning dras i södra änden av sjön. Det finns även tankar på att bygga ihop vägen norrut mot Bondselen och E45.</p>	<p><i>I LIS-arbetet har områden i anslutning till befintlig bebyggelse prioriterats. På uddens spets finns även en registrerad kulturlämning.</i></p>
<p>20.</p> <p>Område 31 Torgås</p> <p>Redan under 1600-talet fanns en befästningsanläggning i området, benämnd Risa skans, en förlaga till Lima skans som uppfördes under samma tidsperiod väster om älven. Vid Risa skans upprättades en större försvarsanläggning under senaste kriget.</p> <p>Inom området återfinns en större rullstensås från istiden. Den utgör "helig mark" i dagens läge. Området som utgör parkeringsplats är ingen "ändmorän" utan har transporterats dit från ett område ca 600 m norr om. Benämns "Hästgropen".</p> <p>Odlingsmarken i väster översvämmas ofta. Branta älvstränder med erosionsrisk. Upprättad plan makuleras.</p> <p>Område 32 Håll-Larstjärnen</p> <p>Min minnesbild är att tomterna skulle bebyggas av bofasta befolkningen. Så tycks det ej ha blivit. Ett hus som avviker helt från trakten, med fönster mellan tak och golv.</p> <p>Ingen åverkan ska ske vid tjärnens strand.</p> <p>Norra Fenningberget, Lima</p> <p>Tidigare plan för LIS. Fastighet Gråheden 11:12. Området har i långa tider använts som enda badplatsen i norra delen av Fenningssjön. Nu står ett "inrett" båthus där. Det rörliga friluftslivet gäller väl?</p> <p>Angående avstånd till väg</p> <p>I direktiven för byggande intill väg torde 3 m räcka som är fallet vid fastigheten Valla 4:5.</p>	<p><i>LIS-område 31 Torgås är avsett för turismutveckling och avsikten är att befintliga värden ska bevaras och presenteras för t.ex. turister. Av rekommendationerna framgår att hänsyn ska tas till natur- och kulturmiljövärden.</i></p> <p><i>Kommunen har bedömt området 32 som lämpligt för LIS-utveckling. Strandområdet vid tjärnen ingår inte i LIS-området. Bebyggelsens utformning prövas i samband med bygglov.</i></p> <p><i>Norra Fenningberget har utgått som LIS-område efter samrådet. Den befintliga bebyggelse som yttrandet tar upp hanteras inte i LIS-planen. Stadsbyggnadskontoret har med anledning av skrivelsen gjort syn på platsen och något "inrett" båthus finns inte.</i></p> <p><i>Avstånd till statliga vägar är reglerat i väglagstiftningen.</i></p>
<p>21.</p> <p>Föreslår nytt LIS-område vid Norra Brändan.</p>	<p><i>Det föreslagna området berörs till stora delar av översvämningsrisk och bedöms därför inte lämpligt som LIS-område.</i></p>
<p>22.</p> <p>Föreslår nytt LIS-område på Tandsjölandet.</p>	<p><i>Inom det föreslagna området finns fornlämningar vid stranden, i form av bl.a. en boplats i norr. Delar av</i></p>

Remissynpunkter i sammanfattning	Kommentarer
	<i>området är bebyggt och delvis sankt. Området bedöms inte ha sådana kvaliteter att det i dagsläget pekas ut som LIS-område.</i>
23. <p>Har i samrådet för LIS-planen föreslagit ett område vid Vallsjön som inte bedömts lämpligt som LIS-område och därmed inte ingår i granskningsförslaget av planen. För att mer ingående få veta varför inte området ansetts lämpligt har kontakt tagits med stadsbyggnadskontoret. Det framkommer då att avgränsningen för området som bedömts inte överensstämmer med området som samrådsyttrandet avsåg. Eftersom avgränsningen blivit fel bör en ny bedömning göras för hela det föreslagna området.</p> <p>Föreslår två ytterligare LIS-områden:</p> <p>Norra delen av Böle 5:3 som gränsar mot Vallsjön. Visserligen finns vissa mer myrlänta partier, men vissa delar av området är byggbara.</p> <p>Grönland 20:4 vid Södra Vallsjön. I dagsläget finns inte väg till området, men från norr finns möjligheter till väganslutning.</p>	<p><i>Med hänsyn till att passagemöjlighet ska finnas längs stranden samt att det föreslagna området delvis består av våtmark kan endast ett fåtal tomter inrymmas inom strandskyddsområdet. Området bedöms dock vara möjligt att bebygga utanför strandskyddsområdet. I LIS-arbetet har lägen i anslutning till befintlig bebyggelse samt där man kan tillskapa fler än bara enstaka tomter prioriterats.</i></p> <p><i>Området utgörs, vad strandskyddsområdet beträffar, till stor del av våtmarker och ligger inte i anslutning till befintlig bebyggelse, se ovan.</i></p> <p><i>Grönland 20:4 ligger på en halvö/näs mellan Mellan-Vallsjön, Södra Vallsjön och Sturkbåthusfjärden. Området är olämpligt som LIS-område bl.a. av naturmiljö- och friluftslivshänsyn.</i></p>
24. <p>Hade i samrådsskedet förslag på tre LIS-områden i Lima som alla fick avslag. Områdena på västra och östra sidan av Resjön var olämpliga för att de berörs av stenåldersbosättningar. Efter att ha granskat kartor var dessa bosättningar är har jag justerat LIS-området så att det inte berör dem. I och med att det skälet är undanröjt bör ni ompröva beslutet. Områdena ligger vid befintlig fritidsbebyggelse med farbar väg året runt i anslutning. Bifogar nya kartor över områdena.</p> <p>Angående mitt förslag på LIS-område vid Rövallheden, Tisjön tycker jag det är tråkigt att inte kommunen är intresserad av att ta fram attraktiva fritidstomter i Lima. Områden består av en stor del kommunal mark som vore lämpligt för fritidsboende. Man skall komma ihåg att många gånger är ett fritidshus inkörsporten till ett fast boende i bygden.</p>	<p><i>I samrådsredogörelsen har kommunen motiverat varför dessa områden inte förts fram som LIS-områden. Föreslagna LIS-områden vid Resjön ligger i en utpekad värdefull kulturmiljö med ett flertal stenåldersbosättningar, vilket innebär att även hittills okända lämningar kan finnas varför arkeologisk utredning kan komma att bli aktuell.</i></p> <p><i>Området vid Rövallheden är en utpekad värdefull naturmiljö och även intressant för friluftsliv, vilket innebär att strandskyddets syften skulle motverkas om detta område togs i anspråk för LIS.</i></p>
25. <p>Föreslog ett nytt LIS-område vid Örviken i samrådsskedet, vilket inte är kommenterat i samrådsredogörelsen. Området har inga kända naturvärden. Marken avverkad 2010.</p>	<p><i>Det föreslagna området, Rissättra 10:2, ligger inom ett annat föreslaget LIS-område, som kommenteras i samrådsredogörelsen under yttrande nr 56: "Inom området vid Örviken finns ett flertal fornlämningar i strandområdet. Huvuddelen av området utmed stranden är tätbebyggt med små fritidshus samt båthus. Sammantaget bedöms att området inte ska utökas ytterligare." – d.v.s. inte utökas inom</i></p>

Remissynpunkter i sammanfattning	Kommentarer
	<p><i>strandskyddsområdet.</i></p> <p><i>I samrådsredogörelsens kommentar till Nordins yttrande hänvisas felaktigt till yttrande nr 50.</i></p>
<p>26.</p> <p>Äger fastigheten Östra Horrmund 1:7 och sökte för några år sedan bygglov och strandskyddsdispens för bygge av ett fritidshus på fastigheten, vilket beviljades. Återkallade dock ansökan på inrådan av tjänstemän på Malung-Sälens kommun, innan Länsstyrelsen överprövade strandskyddsdispensen. Tanken var att invänta inrättande av LIS-område i Horrmund och därefter ansöka på nytt.</p> <p>Översiktsplanetillägget innefattar inte något LIS-område i Svartnäs där Östra Horrmund 1:7 ligger. Föreslår att Svartnäs inkluderas i planen och utses till LIS-område.</p> <p>Svartnäs i Horrmund är en redan bebyggd udde med framdragen väg och elektricitet. Området består av fyra hushåll/husgrupper (fritidshus). I närheten ligger också Vassnäs med permanent boende. Även fastigheten Östra Horrmund 1:7 har tidigare varit bebyggd, men i dag finns bara en skorsstensmur kvar.</p> <p>Området har också potential för ytterligare bebyggelse.</p>	<p><i>Området kan eventuellt aktualiseras som LIS-område vid en framtida översyn av LIS-planen. Alternativt kan kommunen tillsammans med Johannes Rosendahl utreda om fastigheten går att bebygga utanför strandskyddsområdet, vilket dock skulle kräva en ändring i fastighetsindelningen.</i></p>
<p>27.</p> <p>Föreslår att område 15 Malung, Rommarheden utökas något söderut, t.o.m. fastigheten Rommarheden 4:27. Bifogar skiss.</p>	<p><i>Det föreslagna området har vid platsbesök inte bedömts som ett lämpligt LIS-område p.g.a. naturvärden.</i></p>
<p>28.</p> <p>Föreslår LIS-område i Transtrand, Södra Brändan 7:3 och 7:4. Har redan satsat på turister i stor utsträckning i befintlig Dalagård med nämnda omgivningar.</p> <p>Hänvisar till hemsida www.stugpoolen.se</p> <p>Bifogar områdeskarta.</p>	<p><i>Eftersom detta område inte varit med i granskningshandlingen krävs ny granskning om område ska tas med i LIS-planen. Området kan eventuellt aktualiseras som LIS-område vid en framtida översyn av LIS-planen.</i></p>

SAMMANFATTNING OCH FÖRSLAG TILL FORTSATT HANDLÄGGNING

Sammanfattning

I utlåtandet föreslagna förändringar av planhandlingarna sammanfattas enligt följande:

Länsstyrelsen	Avgränsningen av LIS-område 2 ändras så att nyckelbiotop inte berörs. Handlingen kompletteras vad gäller rekommendationerna för några områden beträffande vilka särskilda hänsyn som ska tas samt handläggning av LIS-områden nära Natura 2000-områden.
MSB	Handlingen kompletteras vad gäller översvämningsrisker.
Sgi	Kapitel 5 samt rekommendationerna för berörda områden kompletteras om geotekniska risker.
Miljönämnden	De generella rekommendationerna för LIS vid större vatten och LIS vid små vattendrag kompletteras avseende vatten- och avloppsförsörjning.
Dalarnas museum	Rekommendationerna för LIS-områdena 29 och 30 kompletteras angående risk för okända fornlämningar.

Till antagandehandlingen ska Länsstyrelsens granskningsyttrande och detta utlåtande bifogas. I anslutning till texten för område 15 Romarheden ska anges att Länsstyrelsen har framfört att man förutsätter att rekommendationerna för kultur- och naturvärden i området enligt den kommuntäckande översiktsplanen ligger fast.

Fortsatt handläggning

Det i februari 2013 upprättade tillägget till översiktsplan för Malung-Sälens kommun föreslås, efter det att justeringar av begränsad omfattning gjorts enligt ovanstående, antas av kommunfullmäktige. Detta utlåtande medföljer planförslaget fram till antagandet.

Medverkande tjänstemän

Detta utlåtande har upprättats av miljö- och byggchef Lena Bergman. Kommentarer och ställningstaganden i utlåtandet baseras på överläggningar i styrgruppen för arbetet med tillägget till översiktsplanen. Planarkitekt Elin Perjos har medverkat i arbetet. Sweco Architects AB, Yvonne Seger, har biträtt i arbetet med justering av LIS-tillägget till översiktsplanen.

Malung-Sälens kommun

Lena Bergman
Miljö- och Byggchef